

Novi grobovi

JOSEPH BATIS

Po dve-mesečni težki bolezni je preminil v Lakeside bolnišnici Joseph Batis st., star 66 let, stanujoč na 13801 Darley Ave. Doma je bil iz vasi Kranj, fara Vama, kjer zapuša štiri brate in dve sestre ter več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 45 let in je bil član ter blagajnik društva Naprej, št. 5 SNPJ. Delal je 22 let pri Fisher Body Co.

Tukaj zapuša žalujočo soprogo Mary, rojeno Gros, doma iz vasi Prekopa, fara Uransko pri Celju na Štajerskem, pet otrok: Joseph ml., Ludwig, Max, Stanley in Edward, štiri vnuke in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1.30 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St.

HELEN PALČIČ

V četrtek je bila zadeta od mrtvouda Helen Palčič, rojena Krašovec, stara 70 let. Odpeležna je bila v Lakeside bolnišnico, kjer je umrla v soboto zjutraj. Stanovala je na 6518 St. Clair Ave. Doma je bila iz vasi Martinkov pri Rakeku, fara Cerknica na Notranjskem, kjer zapuša sestro Johano Zgonc, brata Franca in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 47 let in je bila članica društva Naprej, št. 5 SNPJ.

Tukaj zapuša žalujočega soproga Franka, doma iz vasi Vrhnik, fara Stari trg pri Ložu, hčer Mrs. Helen Bernard, sina Franka, tri vnuke in dva pravnuka ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v torek popoldne ob 1.30 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališču.

BRIDGET M. RESNIK

Po štiri-mesečni mučni bolezni je umrla v cvetu svoje mladosti Bridget Marie Resnik, stara komaj 19 let, stanujoča na 3599 E. 81 St. Z odliko je graduirala na Marymount High šole. Med zadnjim šolskim letom in po graduaciji je delala pri North American banki. Rojena je bila v Clevelandu. Bila je aktivna med svojimi vrstnicami in zelo priljubljena med vsemi, ki so jo poznali. Bila je članica društva Bled, št. 20 SDZ in društva sv. Lovrenca, št. 63 KSKJ ter Marijine družbe.

Tukaj zapuša starše Jakoba in Jennie Resnik, rojena Blaž, dve sestre Mrs. Jean Gonzales in Mrs. Mildred Globokar, dva brata Franka in Pfc. Albina v Fort Knox, Ky., polbrata Cyrila in Louisa ter strica Joseph Blaž. Pogreb se vrši v sredo ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca in nato na pokopališče Calvary.

DOROTHY BUCAR

V nedeljo, 3. avgusta je preminila po par-mesečni bolezni v cvetu mladosti Dorothy Bucar, stara komaj 22 let. Rojena je bila v Lemontu, Pa., kjer je umrla. Tam zapuša starše George in Mary, rojena Sallinger, brata Rudy in George ml., tu v Clevelandu pa zapuša sestre Katherine, Marie in Arlene, in druge (Dalje na 2. strani)

AMERIKA ZOPET POSREDUJE MED IRANOM IN ANGLEŽI

WASHINGTON, 10. avgusta—Iranski ministrski predsednik Mossadegh je stavil Britancem nov predlog, kako naj se uredi anglo-iranski petrolejski spor. O tem predlogu se bodo vršili med Amerikanci in Angleži razgovori v Washingtonu začetkom prihodnjega tedna.

Poznavalci razmer niso optimisti, da bi ti razgovori dovedli do kakega pozitivnega uspeha. Vzroki so različna stališča tako Amerike, kakor Velike Britanije do Irana. Obema državama je skupni interes, da ne pade Iran v sovjetsko interesno sfero in oblast. To je pa edina skupna poteza, ki ima za posledico tudi to, da obe državi vidita le v osebi Mossadegha tisto iransko osebnost, ki bo znala preprečiti, da Iran ne pade v roke sovjetskemu imperializmu.

Predsednik Mossadegh potrebuje denarja, da plača svoje uradništvo, pa tudi policijo in redno vojsko. Kako priti do denarja?

Britanci stojijo na stališču, da je iranski petrolej njihova lastnina in se držijo pogodbe. Petrolejska družba kot taka izjavlja, tudi iz ust britanske vlade, ki je več kot polovična solastnica družbenega premoženja, da bo blokirala vsak iranski poskus, da se izvaža petrolej pod upravo Irana.

Ameriško stališče je pomirjevalno. Uradni krogi v Washingtonu vidijo v novi ponudbi Mossadegha znamenje dobre volje, da se začnejo razgovori in torej Mossadegh ne odklanja v naprej angleških proti-ponudb. Amerikanci svetujejo pamet posebno še, ker gre za državo Iran, za katere interesno sfero se že davno točeta dva območja rusko in britansko, sedaj tudi ameriško, to območje pa je trenutno naravnost kritično, ker bo Sovjetska zveza uporabila vsa sredstva, da odvrne Iran od Zapada, da se ga pa od svoje strani polasti na eni ali drugi način.

Mossadegh išče v Ameriki manjša posojila, katerim bo verjetno Velika Britanija nasprotovala. Negotovitost v položaju se je povečala tudi zaradi nastopa iranskega senata, ki se protivi zahtevi, da bi Mossadegh imel diktatorsko oblast za pol leta.

KONEC URADA "DP"

WASHINGTON, 10. avgusta—Predsednik Truman je ukazal, da se likvidira komisija, ki se je bavila z vseljevanjem v Zedinjene države raznih razseljenih oseb DP. Program zvezne vlade, ki je dovoljeval posebno izjemo razseljenim osebom, preneha veljati z 31. avgustom 1952. Poslej se bo mogoče naseljevati v Zedinjene države le na podlagi novega vseljenjskega zakona po kvotah po posameznih državah.

Gospodarski zid med obema blokoma

NEW YORK, 10. avgusta—Gospodarsko poročilo Združenih narodov trdi, da je imel svobodoljubni svet z državami sovjetskega bloka le 2% trgovske izmenjave blaga. Isto poročilo trdi, da se je pojačala trgovina med svobodnimi državami, kakor še nikdar doslej.

Trgovina z državami sovjetskega bloka pa je po tem poročilu v stalnem upadanju. Pri tem je zanimivo, da je z gospodarsko blokado sovjetskega bloka na-

Ali bo dovolj mleka?

Po zadnji statistiki znaša produkcija mleka v prvih šestih mesecih leta 1952 2% manj kot v istem času leta 1951. Leto 1951 pa je bilo v produkciji mleka zopet za 3% nižje kot leto 1950.

Zadnja suša je na produkcijo mleka močno vplivala. Računa se, da je na splošno vzeto vplivala na znižanje produkcije mleka v višini treh do štirih odstotkov.

Znižanje produkcije mleka zna vplivati tudi na splošno gospodarstvo, ker je eden od vsakih petnajstih ameriških delavcev zaposlen v mlečni industriji, mlečna industrija na drugi strani pa rabi več motoriziranih transportnih sredstev, kakor katerakoli druga industrija.

RADI AMERIKE V SMRT

BERLIN, 10. avgusta—Wolfgang Kaiser, 28-letni inženir kemije, je bil po komunističnem sodišču obsojen na smrt. Obtožili in obsodili so ga, češ da je špijoniiral za Ameriko in pripravljaj sabotažna dejanja v vzhodnem Berlinu in v Nemčiji. Kaiserju je sodišče očitalo tudi to, da je strokovnjak v kemiji in kot takemu bi mu bilo lažje, da vrši sabotažo. Z njim vred so bili trije obsojeni na dosmrtno ječo, tudi iz razlogov špijonaže.

Pozdravi

Pozdrave iz Zagreba, kjer so zbrani v večji skupini, pošiljajo Mike Lah, sestra Marija Marn, nečakinja Josie Krašovec in nečaka Julij in Ivan.

Iz Spokane, Wash., pošiljajo pozdrave vsem znancem in prijateljem Mr. in Mrs. Ernest Slokar in sin Robert.

MORALA AMERIKANECV JE VISOKA

WASHINGTON, 10. avgusta—Mrs. Anna Rosenberg, pomočnica obrambnega tajnika, katere polje je rekrutiranje ameriškega vojaštva, se je vrnila v Ameriko, potem ko je bila štiri tedne na inspekcijskem potovanju po Evropi in v Afriki.

Rosenberg je izjavila, da so se odnosi civilnega prebivalstva do ameriških vojakov zboljšali. Ameriška vojska je na višku morale in v redu. Tudi slučajni boleznim med ameriško vojsko so se znižali, kakor niti ni bilo mogoče predvidevati.

SPREMEMBE V 50 LETIH

Poznani pisatelj in urednik Frederick L. Allen pri-poveduje, da je našel v zadnjih 50 letih ameriškega zasebnega in javnega življenja tele važne spremembe:

Leta 1900 polovica ameriškega prebivalstva avtomobila še videla ni. Danes ga ima skoraj vsaka hiša.

Leta 1900 so bile ženske posvečene svojemu prirodnemu cilju gospodinje in matere in so se kot take tudi obnašale. Danes tekmujejo z moškimi na vseh poljih, tudi v obnašanju.

Leta 1900 je prevladovalo fizično, danes prevladuje delo stroja. Posebno na polju elektrike zaznamujemo ogromen napredek.

V začetku tega stoletja je znašala povprečna mezda na leto \$400 do \$500. Če vzamemo današnje višje cene in nato spravimo valuto v sklad z današnjo vrednostjo dolarja, bi bila takratna povprečna mezda letno \$1,200 do \$1,500. Danes je povprečna mezda, predvsem industrijskega delavca, najmanj \$3,000 na leto. Oddod tudi njegov standard.

Bližamo se brezrazredni družbi, pridobivamo na spoštovanju človeka kot človeka v brigi za zmanjšano delo in za starostno ter bolezensko oskrbo.

Leta 1900 se je z raznim športom bavilo le nekaj bogatašev. Danes so igre splošna last.

Danes živimo izven strogih predpisov. V državnem pogledu pa nas bolj oprijetje država kot kdajkoli popreje. Toda sprememba je najvažnejša na zunanem polju. Samotna Amerika iz leta 1900 je danes mednarodna svetovna moč prvega razreda.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile 26. julija pri družini Mr. in Mrs. Frank Gorjanc in pustile v spomin zalo hčerkico, ki je druga v družini. Družina je preje stanovala v Clevelandu, sedaj pa v Chicagu, Ill. Mlada mama je hči dobro poznane družine Mr. in Mrs. John in Mary Vrh, ki vodi ta gostilno na 1401 E. 55 St., ki sta postala četrtič stari oče in stara mama; srečni oče je pa sin poznane Mr. John Gorjanca, ki je postal drugič stari oče.

Pri družini Mr. in Mrs. John Dobravski, 22750 Arms Ave., so se prošli ponedeljek zglasile vile rojenice in pustile krepkega fantka-prvorojenca, ki je tehtal sedem funtov in 12 unč. Mati in dete se nahajata v Glenville bolnišnici in so dobro počutila. Dekliško ime mlade mame je bilo Lillian Peklay, ter je hči Mr. in Mrs. Jack Peklay, 19420 Tyrone Ave., ki sta postala šestič stari oče in stara mama. Srečni oče je sin družine Mr. in Mrs. Dobravski v Pennsylvaniji, ki sta postala drugič stari oče in stara mama. Čestitamo!

Stevenson postaja konkretnější; Mitchel novi šef demokratov

STEVENSON O REALNEM PRORAČUNU IN DAVKIH

SPRINGFIELD, 10. avgusta—Samostojnost akcije je pokazal predsedniški kandidat Stevenson s tem, da je imenoval v osebi čikaškega advokata Stephena Mitchela novega načelnika izvršilnega odbora demokratske stranke. Mitchel je irski katolik, rojen v Ameriki. V zvezi s tem imenovanjem se napoveduje, da bo šel Stevenson pri volitvah leta 1952 tudi v drugih slučajih svojo samostojno pot.

Kandidat Stevenson je tudi pojasnil svoje stališče do zveznega proračuna. Toda ne kot Taft ali Eisenhower. Slednji je vrjel v svet številko 40 milijard dolarjev, na katero da bo znižal zvezni proračun. To trditve Eisenhowerja je Stevenson označil naravnost za neumno.

S svoje strani Stevenson predvideva, da se bo dalo začeti z zniževanjem federalnega proračuna v letu 1954, potem ko bo dograjena ameriška obramba, razen seveda če ne nastopijo kak izredni dogodki.

Stevenson in Sovjetska zveza

Stevenson je prepričan, da se bo sovjetski sistem še nadalje vzdržal na površju. V tem času se ob ojačil blok svobodnih držav, s katerim se bo morala Sovjetska zveza pogajati, ker bo uvidela, da je ta blok močnejši kot njeno območje.

Stevenson priznava težkoče na Koreji, je pa za to, da se pogaja nadalje in ne preide v sovražnost na celi črti, ker bi to pomenilo razširjenje vojne in velik riziko za zavezniške interese ne samo na Koreji, ampak tudi v Aziji.

Stevenson bo branil Formozo, če bi jo hoteli napasti komunisti in iztrgati iz rok Čiang Kajšeku. Eisenhower in njegov krog so začeli z agitacijo proti Stevensonu na tej bazi, da Stevenson ni dovolj poznan v Ameriki, v zunanje političnih vprašanjih, ki bodo v bodočih letih za Ameriko najvažnejša, pa da Stevenson ni doma.

Demokrati sto-odstotno edini

SPRINGFIELD, Ill., 10. avgusta—Pri demokratskem kandidatu Stevensonu se je mudil Mr. McKinney, dosedanjí predsednik demokratske stranke, ki je odstopil, ker je Stevenson imenoval novega načelnika stranke v osebi Mitchela.

Po razgovorih s Stevensonom je McKinney zatrdil, da so demokrate prvič po 12-tih letih zopet sto-odstotno edini.

EVROPA NA POTI K EDINSTVU

LUXENBURG, 10. avgusta—Ustvarjen je bil urad s komisijo, ki bo upravljala produkcijo jekla in premoga Francije, Zapadne Nemčije, Italije, Belgije, Nizozemske in Luxemburga. S tem se je realizirala zamisel francoskega zunanjega ministra Schumana, da se začne z gospodarskim edinstvom zapadne Evrope.

Letna produkcija jekla teh držav znaša 40,000,000 ton in 220,000,000 ton premoga. Produkcija jekla v tem delu Evrope je za 10,000,000 ton višja od produkcije jekla Sovjetske zveze.

Enotna uprava jekla in premoga bo imela za posledico, da se bodo ukinile razne carine, sistem kvot in druge omejitve, ne samo glede polifabrikatov in

Kaj bodo storili rudarji?

WASHINGTON, 10. avgusta—Danes se je sestel voditelj rudarjev John L. Lewis, ki predstavlja 475,000 organiziranih rudarjev, z lastniki rudnikov. Sestanek se je vršil v White Sulphur Springs, W. Va. Konferenca ima namen, da ugotovi, ali je v ameriškem premogu mogoč mir, ali pa je stavka, ki bo blobo pretresla ameriško gospodarstvo, pred durmi. Do sedaj so dobivali rudarji \$16.35 na dan, toda delali so redko kdaj več kakor štiri dni v tednu.

Industrija od svoje strani naglašala, da je morala prodajati premog 10% nižje kakor je to določil urad za stabilizacijo cen, ali za 15% nižje kot je bil to slučaj leta 1948. Tudi produkcija je za 36,000,000 ton nižja kot je bila prejšnjega leta. Letošnja produkcija kakor tudi izvoz premoga sta bila nižja kot v letu 1951.

Lewis od svoje strani je vaje stavk, dela brez sodelovanja z uradom za stabilizacijo cen mezd in je bil svoj čas po sodišču obsojen na 2,000,000 dolarjev kazni.

Pevski zbor "Slovan"

Pevce zbora Slovan se prosi, da pridejo v torek ob 7.30 uri zvečer v Ameriško jugoslovanski center na Recher Ave., odkoder se skupno podajo v Zeleni pogrebni zavod, da se izkaže zadnjo čast pokojnemu Josephu Batis. Prosi se pevce, da so točni.

Zopet zdrava

Mrs. Anna Zele, vdova pokojnega Antona Zele iz 21086 Arbor Ave., je prestala bolezen in zdravje se ji obrača na bolje. Najlepše se zahvaljuje krožku št. 3 Prog. Slovenk za poslano darilo, kakor tudi vsem sorodnikom in posebno sosedom, ki so ji stregli v boleznii.

Konec Evinih ceremonij

BUENOS AIRES, 10. avgusta—Truplo pokojne Eve Peron je bilo položeno danes v stavbo "Glavne delavske zveze" k začasnemu počitku.

Končni počitek bo Eva Peron dobila v mavzoleju, ki pa še ni zgrajen. Ta spomenik Eve Peron se bo postavil v središče mesta Buenos Aires s prostovoljnimi prispevki argentinskega delavstva.

Evi Peron so bile pri pogrebu izkazane najvišje vojaške časti. V prerivanju za časa žalovanja je bilo osem oseb ubitih, na stotine pa ranjenih.

Mesto La Plata, ki je sedež ene od argentinskih provinc in ki leži 30 milj južno od Buenos Airesa, je važno pristanišče in ima 300,000 prebivalstva. Mesto je svoje ime prekrstilo v "Evo Peron."

MESTO POGAJANJ— BORBE

SEOUL, 11. avgusta—Obe delegaciji, ki se pogajata za premirje na Koreji, ste imeli sestanek, ki je trajal le 35 minut, nato pa so se seje zopet odložile za en teden. Včerajšnji dan je bil dan oživiljenja bojev in bombardiranja, ki je veljalo postojankam na takol imenovanem hribu Siberija. Vojaki so trdili, da vsi znaki kažejo, da so komunisti v začetnih pripravah nove ofenzive.

V AMERIKO SE GRE OPRAVIČITI

LIVERPOOL, Anglija, 10. avgusta—Dr. Geoffrey Fisher, canterburški nadškof in dejanski šef anglikanske cerkve, je na poti v Ameriko. Namen njegovega potovanja je v tem, da se opraviči pred Amerikanci radi nastopu svojega podrejenega takozvanega "rdečega dekana" Hewletta Johnsona, ki ne neha z očitki, da vodijo Amerikanci na Koreji bakteriološko vojno. Dalje pa hoče Amerikanec pokazati, da on in pa dekan Johnson nista eno in isto, marveč dve različni osebi.

INDIJCI GREDO V AMERIKO

NEW DELHI, Indija, 10. avgusta—Prosvetni minister indijske vlade je najavil v parlamentu, da bo šlo iz Indije 65 študentov v Ameriko, da tam konča svoje študije. To je najvišje število študentov, ki se iz Indije pošljejo v eno državo. Amerika je torej prva v tem oziru. Druga skupina indijskih študentov bo poslana na študij v Veliko Britanijo, toda štela bo samo 40 članov.

V staro domovino

Jutri gresta iz Clevelanda Mr. in Mrs. Joe in Agnes Planinšek iz 20130 Nicholas Ave. proti New Yorku, kjer se bosta v sredo vkrcala na ladjo za obisk stare domovine. Obiskala bosta Švico, Italijo in Trst ter Ljubljano, kjer ima Mr. Planinšek brata in štiri sestre, Mrs. Planinšek pa mater, dva brata in dve sestre. Domov se vrneta v novembru. Srečna pot!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NA POTI DEMAGOGIJE?

Beseda demagogija pomeni zavajanje in apeliranje na nerazsodne ljudske instinkte. Samo kar vleče.

Demokratski kandidat governor Stevenson je napovedal za svojo volilno borbo, da se bo držal načel stvarnosti. Njemu ne gre za to, da uniči ameriške republikance. Volilno borbo pojmuje kot vzgojno politično delo, da se volilci opozorijo na notranje in zunanje politične naloge, ki čakajo Ameriko kot celoto.

Vdova Eleonora Roosevelt je izrazila svoje prepričanje, da bo letošnja volilna borba na višku spodobnosti in stvarnosti, ker gre za dvoje kandidatov, katerih imena jamčita za to stvarnost.

General Eisenhower je kot republikanski kandidat povedal že vse, kar je imel povedati kot svoj volilni program. Zadnja njegova izjava pa je, da se noče odkriti, kakor se ni hotel kot vrhovni zavezniki poveljnik zavezniške vojske do sovražnika, kje in kako ga bo napadel.

John Foster Dulles, ki se smatra za ameriškega državnega tajnika, če bi bil izvoljen Eisenhower, pa je po zunanje politični konferenci z Eisenhowerjem podal karakteristično izjavo:

Demokratska administracija, če se bo nadaljevala, bo privedla ameriški narod v največjo nevarnost kot jo beleži ameriška narodna zgodovina.

Sovjeti trgajo nase kos za kosom svobodnega sveta in če se bo ta razvoj nadaljeval, potem bo porušeno ravnovesje sil in splošna vojna ne bo mogla biti preprečena, ker bodo imeli komunistični voditelji prepričevalno upanje do zmage.

Demokratski kandidat, sicer vse časti vredna oseba Stevenson, nima skušenj, ne pogojev, še manj pa moči, da bi se v usodnih svetovnih dogodkih pametno odločil. Vse to pa ima republikanec Eisenhower.—Tako John Foster Dulles.

Eisenhower se je o svojem nasledniku generalu Ridgwayu, ki je bil popreje komandant vojnih operacij na Koreji in ameriški vrhovni komandant Daljnega vzhoda, izrazil, da je opravil odlično delo, ko je bil na Daljnem vzhodu. Eisenhower je bil tisti, ki je zagovarjal ameriško pomoč Evropi, končno je bil Eisenhower tisti, ki je po nalogih pokojnega Franklina Roosevelta in sedanjega predsednika Harryja Trumana izvrševal to, kar mu je narekovala Bela hiša, je te naloge tudi osebno smatral za pravilne.

Mi smo posvetili osebi John Foster Dullesa nekaj člankov v našem časopisu. Karakteristika Dullesa, ki je bil do nedavnega aktivni sotovorec ameriške zunanje politike, četudi je pripadal republikanski stranki, je bila tale: Ko se izvaja ameriška zunanja politika, naj ne bo kontrole nad kontrolo, naj ne bo uradnega birokratizma. Poverite določeno nalogo na polju zunanje politike določeni osebi, dajte ji možnost, da jo izvrši in izvršeno nalogo pregledajte ali je pravilna.

Tako je delal John Foster Dulles, ko je snoval in končno dovršil mirovno pogodbo z Japonsko, o kateri bi se lahko reklo, da je njegovo osebno delo. Tako je delal isti John Foster Dulles kot svetovalec glede nemškega vprašanja. Dulles je sprevidel, kakor drugi strokovni poznavalci razmer, da bo pač Nemčija razdeljena med vzhod in zapad in ostala kot je, dokler je nepričakovane razmere in časi ne spremenijo. To misel je v zadnjem času izrazil tudi sovjetski diktator Stalin, čeprav je bil o njej prepričan že od vsega početka.

Isti John Foster Dulles je pristaš ideje regionalnih državnih dogovorov, to se pravi: Ker ni vsled sovjetskega sistematičnega negativnega stališča do vsega, kar ni sovjetskega, mogoča nobena kolektivna varnost v pravem pomenu te besede, naj se sklepajo dogovori s posameznimi državami tako, da bo ravnotežje sil vsaj enako, če se ne bo tehnika nagnila v prid zapadnemu bloku. To politiko je v ostalem kot ameriški koncept zunanje politike vodila celotna demokratska Trumanova administracija.

Republikanci nimajo notranje političnega programa, ki bi bil sodoben in republikanci to dobro vedo. Izolacionisti kot so, se spravljajo naenkrat na polje zunanje politike, ki bo v volilni borbi nedvojbeno odločilna. Toda—ali se bosta Eisenhower in Dulles kot mednarodni osebi spozabila tako daleč, da bosta prešla na polje enostavne demagogije in bosta pozabila, da kot mednarodno imeni škodujeta celotni Ameriki? L.Č.

Urednikova pošta

NEKAJ VTISOV Z OBISKA DOMOVINE

SMARJE pri Ljubljani 15. julija—Obljubil sem, zato sem dolžan napisati nekaj vtisov iz Slovenije. Saj bi mnogim rad osebno pisal, zakar bi pa potreboval več časa. Ako bi imel tu avto, ki me v Clevelandu čaka, bi bilo vse nekaj drugega. Poleg transportacijskih neprilic imamo pa tudi vročino. Vse to so ovire, ki se nam stavijo na pot potovanja po Sloveniji, dasi nisem omenil, da sem že prva dva dni vročih cest in belega peska po ljubljanskih ulicah dobil na moje podplate (ne čevlje) podplate.

Nisem verjel, da se je od leta do leta v mene vselilo mnenje, da smo ljudje in njih običaji bolj podobni tam in tu. Verjel sem celo, da imajo tu bolj sistematično vrejeno življenje. Toda fakti so ravno obratni, kajti nikjer, celo v Angliji in Nemčiji ali pa Franciji ni tiste stabilizacije in življenskega reda. Nestabilnost denarnih valut in menda politična napetost povzročata negotovost v trgovini, cenah itd. Vse to valovi in čaka spremembe, med katerimi je tudi pričakovanje, kaj bodo naredile Zedinjene države po volitvah.

Vse to in mnogo drugih problemov drži v šahu tudi od vojne izčrpano Jugoslavijo. Kmetje in profesorji, učitelji in drugi povprečni ljudje danes to vedo, čutijo in tudi govorijo. Nova generacija je živahna, vljudna ter polna idealnih pogovorov. Nič zato, če so slabo oblečeni, nič zato, če se čaka v dolgi vrsti na vozne listke ali v trgovini na blago. Vseeno jih na tisoče odide v gore, jezera ali k Jadranu koncu tedna. Vlaki so polni, enako avtobusi, kar povzroči nam celo neprijetno potovanje. Gorenjski vlak kot drugi pripeljejo te izletnike v Ljubljano zvečer vsak po 500 do 1.000 ljudi. Nahrbtnike nosijo skoraj vsi, tudi ženske, ki se tu kosajo z moškimi v fizični vztrajnosti.

Naj se nikdo ne moti, da te ljudi čakajo avtotaksiji pri postaji. Saj jih na prste ene roke sešteješ, in to so 1932 Hudson ameriški, par italijanskih Fiatov ali enake starosti, nemški Opel ali Folksvagon, pa še par drugih, ki bi vsi skupaj že pred 10 leti pri najboljši priliki šli v pokoj v Zedinjenih državah.

Zelo nepreviden bi bil, kdor bi smatral Jugoslavijo zaradi tega slabo deželo. Je še mnogo drugih stvari, ki so bolj porazne in ki jih ljudje čutijo vsaki dan in celo mi, ki smo časno tu. Vse to je treba razumeti. So namreč zelo tehtni vzroki, da je tako in ker to, kar imajo tu sedaj, smatrajo povprečni ljudje precej boljše kakor pa je bilo pred nekaj leti. Kaj sem vse slišal in videl, bom pač lažje povedal kot pisal, rečem le toliko, da se čudim, da so ljudje ostali normalni po grozotah, katere so videli in občutili.

Obliskal sem Dolenjsko, katero sem prvič videl v mojem življenju. Z avtom smo šli preko Grosuplja, Višnje gore, Trebnje, Mirna peč, Novo mesto. Od tam pa ob reki Krki proti Žužemberku nazaj. Na mnogih krajih smo se ustavili. Na primer sem obiskal mater rajnega Louis Adamiča, ki je skoraj neozdravljivo bolna, ter druge naselbine. Moj bratranec J. Smole (pri Pelhnu) nam je mnogo povedal v tako ravnodušnem slogu kakor bi vse bilo le špas:

"Hiše v tem naselju so ostale podrtje, razpokane, ter je naravno grozen pogled razjedanja. Ljudje pobabljeni in kolikor je zdravih, delajo, da žive. Glavno vprašanje je prehrana in kdo more misliti na popravilo hiš, ko je vzel stoletja, da se je vse to zgradilo. Kar je ostalo, je tako razpokano, da ni varno živeti no-

tri, toda drugega ni. Streljanje talcev in ljudi, ki so se branili dati zadnji rep iz hleva, so povesti vsakogar. Upadi partizanov in maščevanja. Najbolj pa bolijo razne vesti o izdajstvu domačih ljudi po slepi veri, da branijo vero po navodilih tudi oslepele duhovščine. Zgrešili so pač svoj poklic."

Da, tudi Sv. Urha cerkev sem obiskal, to je krona vseh groz. K sreči posnemam slike z aparatom, da bom mogel obdržati v spominu vse te dele naše lepe domovine in njene grozne čeke. Prišel je 17 let star deček, ki so ga menda pozabili ubiti ter nam povedal, kje in kako so rezali ude živim ljudem in šele predno so umrli, so jih zaklali ali ubili, da niso preveč upili. Železni kovelj v velbanem kevdru in neki cerkovnik, ki je baje sedaj v Clevelandu, ter par drugih, so bili pravi mesarji. Ljudje šele sedaj govorijo in grobovi pričajo, kakor tudi živi ljudje, da so ti ljudje izgubili vse, kar mora imeti v sebi človek, ki sme hoditi po dveh nogah. Da ne govorimo o veri ali kakšni dostojnosti. Da, to je bolelo in še boli. Toda v tej bolesti gre čas naprej svoj tempo.

Ljudstvo dela, dela tudi mladina, ki je večja časa preporoda. Bistro čaka na vsak pojav, da brani to revno in borno življenje, ki ga ima, ker ve, da mu nikdo ne bo boljše na krožniku prinesel, pač pa vzel še to, kar ima.

Progressivne Slovence so pripeljale Slovenski izseljenski matični nov Station vagon, izdelan po General Motors Corp. in deležni smo včasih vožnje na kraje izlete. Posebni sofer je nas odpeljal na omenjeno točko. Šli smo jaz in moja nečakinja Josephine Krašovec, Mrs. Mikuš, Joe Ponikvar iz Clevelanda ter Mrs. Kapelj iz New Yorka in Dr. E. Seliškar iz Ljubljane. Še na Bled, Kamnik, Postojnsko jamo in Trst gremo 25. julija, nato se pa pripravimo na dolgo pot preko morja. Na svidenje!

Michael Lah.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

sorodnike. Pogreb se je vršil prošle sredo iz hiše žalosti v cerkev sv. Marije v Uniontownu in nato na pokopališče v Lemontu, Pa.

FRANK DOMSKY

V petek je preminil Frank Domskey, star 64 let, stanujoč na 1284 E. 55 St. Rodom je bil iz Poljske. Pogreb se bo vršil danes ob 1. uri popoldne iz Zakrajškovega pokopnega zavoda.

MILOŠ LAKICH

Kakor smo že poročali, je v Californiji preminil Miloš Lakich, čigar truplo je dospelo v Cleveland za pokop. Pokojni zapušča v Fontani, Cal., soprogo Mary in dva sinova, Mike in Steve. Pogreb se vrši danes ob 1. uri popoldne iz Grdinovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Save in nato v družinsko grobnico na rusko pravoslavno pokopališče.

TUDI SPOMIN NA VOJNE GROZOTE

ATENE, Grčije, 10. avgusta—Kanadska "Ženska zveza" je podarila grški vasi Masovouno, ki leži v zapadni Macedoniji, traktor za obdelovanje zemlje. Vasiča Masovouno ima 130 družin in 800 akrov zemlje. Toda vasiča Masovouno ima še to posebnost, da je brez odraslih mož. V zadnji svetovni vojni so Nemci, ki so zasedli Grčijo, pobili v tej vasi dobesedno vse odrasle moške.

KAJ SO ZAPISALI SVETOVNI POPOTNIKI O STARI LJUBLJANI

Poleg domačega zgodovinarja barona Vajkarda Valvazorja, ki je v svojem znamenitem delu "Slava Vojvodine Kranjske" opisal tudi Ljubljano v zemljepisnem, zgodovinskem in narodopisnem oziru, je ohranjen eden izmed najstarejših potopisov o slovenskih krajih in sicer od Angleža Simona Klementa. Ta je potoval leta 1715 skozi Madžarsko, Slavonijo, Hrvatsko, Furlanijo, Kranjsko in Štajersko.

Anglež Simon Klement je prišel 30. avgusta 1715 skozi Logatec in Vrhniko, kjer je opazoval tovorjenje blaga na konjih in vozovih, okrog poldneva pa je prišel v Ljubljano, ki mu je zelo ugajala. Opisuje jo takole: "Zgrajena na obeh straneh reke in ima dva mostova, na katerih so lične, majhne trgovine, zidane na avstrijski način in v krasne palače, v katerih prebivajo plemstvo. Mesto je obdano z obzidjem in ima velik grad na visokem hribu. Tukaj so tudi banke, dobro razvite trgovine in premoženje. Vino v teh krajih ne raste, temveč ga kupujejo in dovažajo iz Hrvaške, od Gorice in iz drugih krajev, a pijejo ga v Ljubljani več kakor tam, kjer vino kupujejo."

Iz Ljubljane je nadaljeval pot skozi Črni graben na Štajersko.

"Ljubljana je zelo prijazen kraj in mi ugaja kot mesto bolj kakor Celovec."

Leta 1799 je potoval po slovenskih krajih Karl Gottlieb Kutzer, domači učitelj in vzgojitelj v Švici, na Angleškem in Irskem. V Ljubljano se je pripeljal z poštanim vozom 4. maja čez Ljubelj, skozi Tržič in Kranj. O tej poti piše:

"Pokrajino med Kranjem in Ljubljano smatram za najlepšo med onimi, ki sem jih videl, odkar sem zapustil Dunaj. To jutro sem videl množico kmetijskih ljudi v procesiji. Smo v tako imenovanem prošnem tednu, ko ljudje skoraj vsak dan s posebnimi obredi obiskujejo svoja polja. Večina je bila prav lepo oblečena, v debelih sivih suknjičih, rdečih rutah in po večini tudi rdečih telovnikih. Vrat imajo gol. Ženske so nosile tudi bele rute, ki jim prav dobro pristojajo in bele lašče čez pol života. Nekateri, ki pa niso hodili v procesiji, so imeli dolge ovčje kožuhe. Tukajšnji narod se od onega na Štajerskem, zlasti na Gornjem Štajerskem, zelo razlikuje. Ljudje so tukaj mnogo lepše rasti, večji in imajo bolj zdravo polt. Tudi njihove poteze so finejše. Na Zgornjem Štajerskem sem med stotimi ženskimi obrazi videl, komaj enega, ki je bil znošen."

O Ljubljani pa piše sledeče: "Ljubljana je zelo prijazen kraj in mi ugaja kot mesto bolj kakor Celovec. Tukaj je mnogo velikih znamenitih in zelo lepih hiš, med njimi mnogo javnih poslopij. Nekateri cerkve kažejo, zlasti v svoji notranjosti, mnogo boljši okus, kakor se to navadno vidi v Nemčiji; zlasti notranjost stolnice mi je prav posebno ugajala. Ima veliko podobnega z notranjščino cerkve sv. Petra v Rimu. Slikana je vsa na presno; povsod se odraža bližina Italije. Jayne šole so v velikem in lepem poslopju."

"Deželoknežji grad, ki stoji na griču tik mesta, obiskujejo zdaj le še zaradi razgleda, kajti ni nič drugega nego stara baraka, v kateri so nastanjeni novinci in čete na pohodu. Toda njegova lega je romantična in razgled z zelene trate tik njega je čaroben. Reka Ljubljanica teče skozi mesto enakega imena in je tukaj plovna, a to se le malo uporablja."

"Zunanost Ljubljancank me v mnogem spominja na italijanske lepote!"

Leta 1800 je zapisal neki francoski oficir v svojem potopisu, ki je izšel v nekem časopisu

v Leipzigu o Ljubljani tole:

"Ljubljana leži v zelo prijazni in rodovitni dolini. Mesto s svojim visokim gradom, stolpi in cerkvami je videti že od daleč zelo odlično ter vzbuja pričakovanje, da je veliko in premožno. O tem se prepričamo že, ko dospemo v predmestje. Vrste lepih in velikih hiš, ki so večinoma novejša stavba, napravijo prijeten vtis. Med njimi zapazimo veliko vojaško bolnišnico, vojašnico, vrtove s paviljoni in razna odlična zasebna poslopja, ki jih moremo imenovati gradove. Mesto je večje kakor sem pričakoval. Ker je bil ravno tržni dan, je seveda tudi okoliško prebivalstvo pripomoglo do živahnosti. Vendar ceste tudi pozneje niso bile popolnoma prazne. Na trgu stanujejo najodličnejši trgovci in drugi premožni zasebniki v hišah s tremi in štirimi nadstropji."

"Tu naletiš na proizvode iz Orijenta, Italije in Nemčije. V mestu opaziš na prvi pogled, da mora tukajšnje trgovstvo delati dobre kupčije. Povsod zapaziš veliko premoženje kakor v velikih trgovskih mestih. Dokaz dobrih razmer je tudi to, da je v mestu malo beračev in ni videti slabo oblečenih in v cape odetih ljudi."

"Prebivalci so v splošnem lepi ljudje. Moški se odlikujejo po okretnosti, kakršne v Nemčiji sicer ni mnogo zapaziti. In ženske? V mestu sem jih videl le malo in še te le mimogrede. Že to je zadostovalo, da se je v meni porodila želja, spoznati jih bliže v drugačnih razmerah. Njihovo obleko določa gospodovska moda, njihova zunanost pa me v mnogočem spominja na italijanske lepote."

Med zanimivostmi Kranjske je bilo pošiljanje človeških ribic tujim naravoslovcem

V januarju 1802 je potoval skozi Kranjsko nemški pesnik in pisatelj Johann Gottfried Seume. Pripotoval je skozi Gradec, Maribor, Celje in čez Trojane. Čez leseni savski most pri Črnučah se je bližal Ljubljani. Tudi ta je opazil tržne stojnice na mostovih Ljubljance. V svojem potopisu navaja dve osebi, s katerima se je tu seznanil, Merka in Schantrocha. Prvi, takratni knjigarnar in izdajatelj lista "Laibacher Zeitung" je opozarjal popotnika na razne posebnosti in zanimivosti Kranjske, med njimi tudi na človeške ribice, ki so jih pošiljali raznim naravoslovcem v tuje dežele. Ravnatelj in režiser Schantroch ga je opozoril na ljubljansko gledališče, kjer je opazil veliko udobnost, desno in levo od vhoda v kavarno in biljardno igralnico. Pohvalno je omenjal ljubljanske kavarne. Glede javnih pravnih razmer med oblastmi in meščani, ali kakor se izraža v svojem potopisu med dednim plemstvom in tlačani, je spoznal, da je vse skupaj še velika, groba, neurejena zmeda, mešanica pravnega zatiranja in stare sužnosti.

O ljubljanskem barju omenja v svojem potopisu, da so se ponudili Nizozemci, da bi ga osušili, a s pogojem, da bi bili za daljšo dobo let prosti vseh davčnin. Ne da se prav razumeti iz kakšnih vzrokov se vlada doslej še ni dala pogovoriti. In tako je ta pokrajina še vedno pusta in prazna ter dela voda vedno večjo škodo.

S temi besedami pisatelj Seume zaključuje svoj obisk v Ljubljani, iz katere je odnesel vsekar najboljši vtis.

Cesar ni našel na sončnem jugu je videl v Ljubljani

Meseca oktobra 1815 je potoval s poštanim vozom z Dunaja skozi Ljubljano neki Jožef Kreil. Najzanimivejše se mu je zdelo, da mesto ni imelo obzidja. Ljudje so bili zelo delavni in tesno družbeno med seboj povezani. Šel je tudi v Opero, ki jo sicer ne pohvali, pač pa piše, da je videl

v loži lep ženski obraz, neizrekljivo mil, sveto ponižen in devotno čist. Ker v Italiji ni videl takih ljudi, je bil prepričan, da jih je tam ustvarila na platno leživa domišljija slikarjeva. Cesar ni našel na sončnem jugu, to je videl v Ljubljani "sredi tako neigrškega slovanskega naroda."

Avstrijski kancelar knez Metternich nad lepotami Ljubljane

Ob priliki ljubljanskega kongresa leta 1821 se je mudil v Ljubljani tudi Metternich, ki je primerjal Ljubljano z okoliško divno pokrajino Terracino in Neapljem. V svojem, pozneje nastanjenem dnevniku, je napisal o Ljubljani tole:

"18. aprila: Zal mi je, da bom moral zapustiti to lepo deželo. Zdaj je zares lepo, ko vse zeleni in visoki sneženi vrhovi Alp obkrožajo širono obzorje. . . . Ob pogledu na divno naravo se širi srce, ki se je pri konferenčni mizi zadržalo."

15. maja: "Pomladanski dnevi so tukaj prekrasni, imamo 18 do 20" toplote, ugodni vpliv sonca dela s polno silo. Šel sem na goro, s katere lahko razgledaš najlepšo pokrajino več milj daleč (najbrž Šmarna gora). Mesto je postalo vas, ceste prazne, vse mine, celo veličina Ljubljane."

Ljubljancani, ne veste, kako ste srečni!

Skozi Kranjsko in Ljubljano je trikrat potoval znameniti angleški učenjak Sir Humphrey Davy in sicer v letih 1818, 1821 in 1828. Trdil je, da je dolina Save od Ljubljane do Podkorene najlepša, kar je sploh v Evropi videl. V Ljubljano je prišel zadnjič 4. maja 1828 in se nastanil v Detelovi gostilni, kjer mu je pred desetimi leti v hudi bolezenski slo skrbno stregla domača družina. Gostilna je stala na prostoru današnjega hotela "Union".

Glede našega jezika je opazil, da je zelo soroden z ruskim jezikom, da so se celo ruski vojaški dobi razumeli s kmetijskimi ljudmi. O domači vojski je ugotovil, da so "taki oficirji kakor moštvo lepi ljudje, ki so videti v svojih belih in svetlomodrih uniformah zelo stasiti."

V nadaljnjih desetletjih je potovalo skozi Ljubljano še mnogo raznih inozemcev.

V drugi polovici preteklega stoletja je bil v Ljubljani znameniti breslavski slikar August Schramm. On je zapisal svoje vtise s temi besedami:

"Ljubljancani! Ne veste, kako ste srečni! Občudujte vsaj enkrat iz globine src okolice. Na eni strani vidite Švico, gole, ledene planine. Na drugi strani pa se vam smehljaja ljubka, prijazna dolina. Z eno besedo: srečni ste!"

(Slovenska izseljenska matična)

ZAPRT V HLADILNIKU

HANOVER, N. H., 10. avgusta—Zgodba, da otroci zaidejo v nerabljen hladilnik in se vanj avtomatično zaklenejo, včasih tudi s smrtnim izidom, se nadaljuje. Triletni Gary Smith iz Springfielda je zlezal v nerabljen hladilnik in vzel seboj živo igračo-mačkico.

Dečka Smitha so odkrili po 48 urah v nezavestnem stanju. Mački se ni ničesar zgodilo. Ne srečo je imel hladilnik neko oprtino, da je nekoliko zraka prihajalo vanj. Stanje dečka, ki se nahaja v bolnici, je kritično.

TUDI AMERIŠKI ZAKON

REDWOOD CITY, Cal., 10. avgusta—Poročila sta se 14-letna Barbara McClain in 16-letni James Griffin. Poroka se je izvršila po vseh predpisih, in kot običajno s privoljenjem staršev. Starši obeh so dogodek kvitirali s izjavo: "Par se je prvič srečal pred šestimi meseci in se zaljubil. Nima nobenega smisla, da bi se nasprotovale poroki. . . ."

Poročno dovolilo je odobrilo tudi sodišče.

James Griffien je zaposlen v trgovini, ki prodaja avtomobilske potrebnosti.

RAZSTAVA DEVOLETIH ČIPKARSKIH ŠOL

Iz idrijskih rudniških arhivov je razvidno naslednje o razvoju čipkarstva:

O prvih začetkih čipkarstva so le ugibanja in ustna izročila, ki si nasprotujejo. Znano pa je, da je bilo v letu 1834 v Idriji zašlučka za čipke 4000 goldinarjev. Največ pa je pripomogla k razvoju čipkarstva Ivana Ferjančič iz Idrije (roj. 1859), nadarjena čipkarica, ki se je šla izpopolnjevati v čipkarstvu v Konsberg na Tirolsko. Ko se je vrnila domov, je začela izdelovati nove vzorce, ki so odprli idrijskim čipkam pot na svetovni trg. Ona je leta 1876 ustanovila v Idriji čipkarsko šolo. Ker je kupčija s čipkami v Idriji vedno bolj cvetela, so na Dunaju postali pozorni na daljno Idrijo in je avstro-ogrska država prevzela kupčijo s čipkami v svoji roki. Odprli so čipkarsko centralo na Dunaju in od tu prodajali čipkarstvo po vsej Evropi.

Iz Idrije se je razširilo čipkarstvo v svojo okolico, v Poljansko in Selško dolino in po hribih tja do Gorice. Zadnji postojanki čipkarstva na Primorskem sta Čepovan nad Gorico in Veliki Dol pri Komnu, dve uri pešhoje do Trsta.

Po prvi svetovni vojni smo iz Idrije Primorsko, kjer je čipkarstvo živelo naprej. Toda italijanski trgovci niso kupovali idrijskih čipk, klekljanih iz značilnega 10—12 mm širokega idrijskega traku, pač pa so zahtevali čipke, spletene iz ožjega, 4 mm širokega italijanskega traku, ki se vije in vije v neskončnost, ne da bi med svojo potjo orisal kak pravilni lik ali cvetice, listje in živali kakor idrijski. Kljub temu, da pri tem traku ni potrebno skoraj nikakršno znanje čipkarstva, so se ga ženske nerade oprijele, toda zmagal je trg. V teku 30 let so žene pozabile že vse čipkarje, ki so jim v ostal le italijanski ozki ris. Čipkarska šola v Idriji si je neprestano prizadevala poglobiti znanje čipkarstva, toda ker trg ni zahteval lepših proizvodov, šola ni zmagala.

Na naši slovenski strani pa je čipkarstvo ubiralo svojo pot. Iz preproste idrijskega risa so vztrajno čudovite čipke, prava cvetlična polja, cvetoči grmiči, prepleteni s pajčevinami in jutranji rosi—res vsega tega in podobnega se spomni ob pogledu na te čipke.

Po osvoboditvi je nekaj bistrih in preizkušenih partizanskih mamic začelo širiti čipkarstvo. Na svojo lastno iniciativo so ustanovile čipkarsko šolo v Materiji, dve uri pešhoje do Trsta, Velikem Dolu pri Komnu, Ilirski Bistrici, obnovile šolo v Čepovanu, ustanovile zimске tečaje v Dolu in Otčelici ob veliki podpori okrajnih ljudskih odborov.

Tako je danes v Sloveniji 9 čipkarskih šol, v katere zahajajo redne učenke od 5. do 13. leta starosti in izredne starejše, ki potrebujejo pouka in izpopolnitve znanja čipkarstva ob novih vzorcih.

Čudovite izdelke teh šol lahko vidite v Ljubljani na razstavi v Mali galeriji in v šolskih prostorih na Novem trgu.

Šola za umetno obrt je matica vseh zunanjih čipkarskih šol. Ona jim je dala učni načrt, v katerem so vključene vse čipkarske prvine, nadalje pošilja na šole čipkarske vzorce ter svetuje in vodi kontrolo nad izdelki s sodelovanjem Sveta za prosveto in kulturo LRS.

Na razstavi lahko vidimo vrhunske izdelke 10—14 let starih deklic: pajčevinaste, klasične, geometrične, folklorne in cvetlične čipke, da se ne boste mogli odločiti, katere so najlepše.

Najenostavnejše so čipke, sklekane iz traku, redkega ali gostega, ki je zvit v kroge, spirale, vijuge, list itd. S pomočjo teh čipk si mora učenka pridobiti znanje in ročno spretnost za fino cvetlične ali pajčevinaste čipke. Še nekaj. "Dom," državni pro-

dajni zavod za domačo in umetno obrt v Ljubljani, skrbi za čipkarski material in odkup čipk. Ustanavlja 14-dnevne čipkarske tečaje, kjer se odrasle delavke učijo novih vzorcev. Res skrbi za razvoj čipkarstva, vendar bi sprito svojih velikih možnosti lahko skrbel še bolj, da ne bi zmanjkalo sukanca in naročil ter da bi čimprej nakazoval denar za izdelke.

Zasluge čipkaric za njihovo precizno delo je res majhen: 6 do 10 din na uro. Za fin prtiček premera 25-30 cm. potrebuje odrasla delavka od 80 do 110 ur in dobi zanj od 600 do 1100 din.

Tudi davek na čipke je prevelik, mislim, da 50 odstotkov, zato so čipke kljub majhnemu zaslužku drage.

P.N. (Po "Slovenskem poročevalcu")

ZMEDA V KRAJEVNIH OZNAČBAH

Naša republika se uradno imenuje United States of America. Toda Finci jo imenujejo Yhdysvallat, Egipčani Alwattat Al-motaheda, Nemci Vereinigtes Staaten von Amerika, Japonci pa Beikoku, kar v njihovem jeziku pomeni Riževo deželo.

Od naše strani pa Finsko označamo za Finland, dasi jo domačinim imenujejo Suomen Tasa-valta. Nemčija se uradno imenuje Deutschland, v Ameriki jo imenujejo Germany, Francozi Allemagne, Švedi Tyskland in Japonci Doitsui. Grčijo imenujejo v Ameriki Greece, oficijelno pa se imenuje Vasilion Tis Ellados. Irsko imenujejo Ireland, oficijelno pa se imenuje Poblacht Na H'Eireann. Japonci imenujejo svojo deželo Nippon. Norveška se oficijelno imenuje Norge. Švedija je Sverige. In tako dalje. Jugoslavija se v Ameriki imenuje Yugoslavia ali Jugoslavia, kar je skoro točno v skladu z oficijelno označbo dežele.

London se v italijanski imenuje Londra, v grščini Londonin, v francoski Londres. Glavno mesto Avstrije se oficijelno imenuje Wien, v angleščini Vienna, v turščini Vyana in slovenščini pa Dunaj. V bivši Avstro-Ogrski so bila skoro vsem nemščim krajem dodana tudi nemška imena, dasi jih prebivalstvo ni rabilo. Tako je bila Ljubljana Laibach, Celje Cilli, Krško Gurkenfeld, Gorica Goertz itd.

V Zedinjenih državah izhajajo imena držav iz angleščine, iz indijanskih jezikov, iz francoščine in španščine. Nekatera teh imen so modificirana ali na en ali drug način nekoliko izpremenjena. Še več jezikov pa služi za podlago imen mest, mestec in naselij. Tu je najti angleška, indijanska, španska, francoska, italijanska, nemška, slovenska in drugačena imena. Nad izvorom teh imen se nihče ne izpodtika in se rabijo tako kot so pisana.

Znanstveniki v raznih deželah se trudijo, da bi se krajevne označbe rabile in pisale tako kot jih rabijo domačini v dotičnih krajih in kot se rabijo oficijelno doma. Posebno hvalevredno in uspešno delo v tem oziru vrši ameriška organizacija The National Geographic Society. Ta družba poleg mesečne revije The National Geographic Magazine pogosto izdaja tudi zemljevide raznih pokrajin, držav in delov sveta.

Na teh zemljevidih se vedno upoštevajo oficijelne krajevne označbe dežel ali krajev, katerih se tičejo, kjer je to mogoče izraziti z latinskimi črkami. Tako je Ljubljana označena kot Ljubljana, Celje kot Celje, Beograd kot Beograd, Praha kot Praha itd. V nekaterih primerih, kjer so že dolgo v rabi razne "pokvarjenke," se poleg pravega in oficijelnega imena v oklepaju navede tudi pokvarjeno ime. To je indirektno priporočilo, da naj bi vsi rabili in pisali imena kot jih pišejo domačini in ki so oficijelna imena dotičnih mest, krajev in dežel.

—NOVA DOBA

IMENIK DRUŠTVENIH URADNIKOV ZA LETO 1952

"Ameriško jugoslovanski center" na Reher Ave.

Predsednik Tony Vrh; podpredsednik Frank Zagar; tajnik Andrew Ogrin, 18508 Shawnee Ave., KE 1-1107; blagajnik Theodore Kircher ml., zapisničarica Gusti Zupančič; nadzorni odbor: John Gerl, predsednik, Leo Bostjančič in John Barkovich; gospodarski odbor: Frank Derdich, predsednik, Frank Tegel in Frank Rupert; publicistični odbor: Frank Rupert, Gusti Zupančič in Andrew Ogrin; ostali direktorji: John A. Fakult, John Zupančič, Robert A. Kastelic in Frances Gorjanc; poslovodja John Zigmant in oskrbnik Louis Mohar.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu ob 7.30 uri.

"Cvetiči Noble" št. 450 SNPJ
Predsednik Frank Podboršek, podpredsednik Anton Vrh, tajnik Frank Tegel, 954 E. 239 St. RE 1-4399; blagajnik Justin Martinič, zapisničarica Mary Dodič; nadzorni odbor: Frank Miheč, Fred Martin in Andy Jerman, zastopniki za Klub društev AJC Fred Martin, Frances Gorjanc in Anton Vrh; za Federacijo SNPJ Joe Parker.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu v AJC na Reher Ave. ob 10. uri dopoldne.

—NOVA DOBA

"Carniola Hive" št. 493 L TM

Bivša predsednica Mary Bolta, predsednica Josephine Stwan, podpredsednica Christine Glavan, duhovna voditeljica Agnes Zobetz, spremljevalka Mary Mahne, varčevalnica Pauline Zigmant, strážnica Mary Vesel, zapisničarica in tajnica bolniškega oddelka Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 1-4758, finančna tajnica Pauline Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048, nadzornice: Frances Tavcar, Jean Paik in Ursula Umetič, zastopniki za Klub društev SND Josephine Stwan in Julia Brezovar.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v dvorani št. 1 SND na St. Clair Ave., ob 7.30 uri.

—NOVA DOBA

"Cleveland" št. 126 SNPJ

Predsednik Louis Srdel, podpredsednik Edward Branisl, tajnik John J. Gabrenja, 22100 Ivan Ave., RE 1-6268; blagajnik Frank Yakovac ml., zapisnikar Blaž Novak, reditelj John Pirce, nadzorniki: Anthony Yuretič, Victor Gruđen, Louis Virant st.; mladinski reditelj Andrew Curry (Korenčič), ml., zdravniki vsi slovenski zdravniki v Clevelandu in okolici.

Sprejema se članstvo od 16. do 50. leta in otroke od rojstva do 16. leta. Prosta zdravniška preiskava.

Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo dopoldne v SND.

—NOVA DOBA

"Collinwoodske Slovenke" št. 22 SDZ

Predsednica Fannie Brezovar, 305 E. 232 St.; podpredsednica Fannie Kromar, 665 E. 160 St.; tajnica Rose Mickovic, 19612 Cherokee Ave., IV 1-6500; blagajničarka Frances Tomisch, 693 E. 160 St.; zapisničarica Rose Simenc, 799 E. 155 St.; nadzornice Filomena Sedev, Mary Cernigoi in Stefi Koncilja; zastavonoša Mary Malovrh; zdravniki dr. Anthony Skur in dr. Victor Opaskar.

Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu v Slov. domu na Holmes Ave., v spodnjih prostorih.

—NOVA DOBA

"GLASBENA MATICA"

Predsednik Frank Bradach; podpredsednik Edward Kenik; zapisničarica Mollie Frank; blagajničarka Carolyn Budan; nadzorniki: Alice Somrak, Ernie Dežar, June Price; posredovalni odbor: Frank Bradach, Edward Kenik, Carolyn Budan, Ann Safred, Josephine Petrovič, Josephine Bradach; pevovodja Anton Schubel.

Seje se vršijo vsak zadnji četrtlet v mesecu v Slov. domu na St. Clair Ave. Pevske vaje se vršijo vsak četrtlet ob 8. uri v sobi št. 2 v SND.

—NOVA DOBA

"Klub društev AJC" na Reher Ave.

Predsednik Frank Segulin, podpredsednik A. Ogrin, tajnik John Zupančič, 460 E. 270 St., tel. RE 1-4488; blagajnik Frank Tegel, zapisničarica Mary Medvešek; nadzorni odbor: Mary Dodič, Mary Segulin in Frances Zajec, publicistični odbor: Mary Medvešek, Gusti Zupančič, L. Zgonik, Frances Julylia in M. Dodič.

Seje se vršijo vsak prvi ponedeljek v mesecu.

—NOVA DOBA

Klub "Ljubljana"

Predsednik Ludvik Prosen, podpredsednik Frank Segulin, tajnica Frances Julylia, 832 E. 209 St., KE 1-0325; blagajnik Louis Godec, zapisničarica Louise Derdich; nadzorni odbor: John Ludvik, Andrew Ogrin, John Oshaben, kuharica Frances Gorjanc, stric Joseph Plevnik, teta Frances Rupert in maršal Louis Starman.

Seje se vršijo vsak drugi tork v mesecu.

—NOVA DOBA

"Kras" št. 8 SDZ

Joseph Jerkič, 19071 Naumann Ave., predsednik; Stanley Kozelj, 18931 Naumann Ave., podpredsednik; Jennie Kozelj, 687 E. 156 St., tel. LI 1-3590; tajnik; Jennie Kapel, 1861 Sagamore Dr., blagajničarka; John Kapel, 1861 Sagamore Dr., zapisnikar; nadzorniki: Joe Kopore, predsednik, Martha Batič in Mary Kobal.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1.30 uri popoldne v Slov. domu na Holmes Ave.

—NOVA DOBA

"Lipa" št. 129 SNPJ

Joseph Trebec, predsednik; Andy

Skerl, podpredsednik; Mrs. Mary Stokel, 6922 Hecker Ave., tel. HE 1-0393; tajnica; John Sivec, blagajnik, Charles Penko, zapisnikar; nadzorniki: Stanley Pockar, Frank Pyke in Joseph Filipic.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v sobi št. 4 SND ob 1. pop.

—NOVA DOBA

"Loška dolina"

Predsednik Frank Baraga, podpredsednik John Krasovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66 St., HE 1-9083; blagajnik-zapisnikar John Leskovec, nadzorniki: John Lokar, Frank Turek in Tony Petkovšek; za Klub društev SND John Lekan ml., za Klub društev Slov. doma na Holmes Ave. Frank Znidaršič in Gasper Knafeč.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

—NOVA DOBA

"Lunder-Adamič" št. 28 SNPJ

Predsednik Krist Stokel, podpredsednik John Marn, tajnik Anton Wapotič, 892 E. 73 St., blagajnik William Candon, zapisnikar Joseph Okorn, nadzorni odbor: Louis Zele, Stanley Dolenc, Rose Retar, reditelj mladine William Wapotič, reditelj Jacob Zagar, za Klub društev SND William in Anton Wapotič.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri zj. v SND.

—NOVA DOBA

"Mir" št. 142 SNPJ

Predsednik Anton Bokal, podpredsednik Frank Komidar, tajnik Frank Sustarsich, 15726 Holmes Ave., blagajnik John Prusnik, zapisničarica Frances Sušelj, reditelj John Ilovor, nadzorniki: August F. Svetek, Peter Adam in Frank Ludvik.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Slov. domu na Holmes Ave.

—NOVA DOBA

"Napredne Slovenke" št. 137 SNPJ

Predsednica Josephine Tratinik, podpredsednica Josephine Mežnar, št. tajnica Josie Zakrajšek, blagajničarka Helen Mikus, zapisničarica Albina Braidich, nadzornice: Jennie Skuk, Josie Krasovec in Mary Peterčič, bolniška nadzornica Jennie Drobnič, za Federacijo SNPJ Josephine Tratinik in Josie Zakrajšek, za farmo SNPJ Urška Mulej in Pavla Artel, za Atletično klub Alma in Nada Zagar, za Klub društev SND in čitalnico Jennie Skuk, za podr. št. 39 Sans Helen Mikus.

Seje se vršijo vsak prvi četrtlet v mesecu v starem poslopju SND na St. Clair Ave.

—NOVA DOBA

Dramski društvo "Naša zvezda"

Predsednik Andrew Ogrin; podpredsednik Joseph Vitič; tajnica Mary Medvešek, 21141 Goller Ave., tel. IV 1-3822; blagajničarka Frances Modic; nadzorni odbor: Louis Mohar, John Korosec in Frances Gorjanc; arhivarka Mary Medvešek; mojster odra Louis Mohar.

Seje se vršijo vsak prvi petek v mesecu v AJC na Reher Ave.

—NOVA DOBA

"Mladinski pevski zbor SDD"

Predsednik John Terlep; podpredsednik Jerry Pike; tajnik Mary Vidrih; blagajnik Katy Arlet; zapisničarica Jennie Skerl; nadzorniki: Jerry Pike, Jim Kožel, Anna Brendič.

Seje se vršijo vsak prvi tork v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

—NOVA DOBA

"Na Jutrovem" št. 477 SNPJ

Predsednik Peter Segulin, podpredsednik Anton Traven, tajnik Charles Basa, 10313 Reno Ave., blagajnik Joseph Bartol, zapisnikar Mike Ludvik, nadzorniki: John Samsa, Joseph Rolih in John Lawrence. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Slov. del. dvorani na Prince Ave. ob 10. uri zjutraj.

Asesment se pobira vsako prvo nedeljo v mesecu na seji v Slov. del. dvorani na 10814 Prince Ave. ter istotam vsako četrto nedeljo v mesecu od 10. do 12. ure dopoldne.

—NOVA DOBA

"Napredni Slovenci" št. 5 SDZ

Predsednik Andrej Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matthew Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048; blagajnik Tom Kraich, zapisnikar Frank A. Turek, nadzorniki: Charles Koman, Frank Stefe in John Nestor.

Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v sobi št. 3, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

—NOVA DOBA

"Naprej" št. 5 SNPJ

Predsednik Joseph Skuk; podpredsednik Eddie Mramor; tajnik John Krebel, 6409 St. Clair Ave.; blagajnik Joseph Batiz; zapisnikar Felix Strumbel; nadzorniki: Anton Zakrajšek, Anton Mihelič, Andy Turkman. Društveni urad se nahaja zgoraj v starem poslopju Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 uri zjutraj v SND, dvorana št. 1. novo poslopje.

—NOVA DOBA

Pevski zbor "Jadran"

Predsednik Louis Srdel; podpredsednik George Marolt; tajnik: blagajnik Frank Bittenc, 2004 Nelwood, E. Cleveland, O. LI 1-2102; zapisničarica Wilma Glazar, arhivarka Floreene Umetič; nadzorni odbor: Joe Planinc, Tony Princ in Fred Cesnik; pevovodja Vladimir Malečkar, pianist Reginald Resnik.

Vaje se vršijo vsako sredo zvečer ob 8. uri v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

—NOVA DOBA

Krožek št. 1 "Progressivnih Slovenke"

Predsednica Anna Zajec; podpredsednica Frances Henikman; tajnica in blagajničarka Mary Vidrih, 15718 Groveswood Ave.; zapisničarica

Theresa Gorjanc; nadzornice: Frances France, Rose Pavlin in Rose Sanabor; prosvetni odbor: Bertha Dvogan, Jennie Princ in Antonia Tomle.

Seje se vršijo vsak prvi četrtlet v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

—NOVA DOBA

"Progressivne Slovenke" krožek št. 2

Predsednica Cecelia Subel, podpredsednica Frances Legat, tajnica Mary Bozich, 19161 Monterey, IV 1-7074; blagajničarka Marie Zakrajšek, zapisničarica Rose Retar, nadzornice Jennie Skuk, Helen Mikus in Rose Fier, za Sans št. 39 Ursula Mulej, Katie Bradach in Amelia Božeglav, za Klub društev SND Ivanka Shiffrer, za čitalnico Rose Retar.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v dvorani št. 2, SND na St. Clair Ave.

—NOVA DOBA

"Progressivne Slovenke" krožek št. 3

Predsednica Mary Kobal, podpredsednica Mary Lokar, tajnica blagajničarka Mary Ster, 19302 Arrowhead Ave., KE 1-5773; zapisničarica Gusti Zupančič, nadzornice Frances Gorjanc, Frances Julylia in Anna Nagode.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v AJC na Reher Ave.

—NOVA DOBA

"Ribnica" št. 12 SDZ

Predsednik Frank Wirant, podpredsednik Anthony Kausek, tajnik Joseph Ban, 1201 E. 168 St., zapisnikar Andy Sadar, blagajnik Anton Debeljak, nadzorni odbor: Frank Debeljak ml., Frank Lunder in Edward Herbst, za Klub društev SND Frank Debeljak, za Sans št. 39 Joseph Champa; za AJC John Komatar in Frank Virant. V slučaju bolezni sporočite pismeno tajniku ali pokličite zapisničarja HE 1-7805.

Seje se vršijo vsaki drugi petek v mesecu ob 7.30 uri zvečer v sobi št. 4, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

—NOVA DOBA

"Svoboda" št. 748 SNPJ

Predsednica Antonia Tomle, podpred. Jos. Vesel, tajnica Josephine P. Terbizan, 14707 Hale Ave., LI 1-1464; blagajničarka Josephine Seitz, 16213 Waterloo Rd. Zapisničarica Leopoldina Vozel, nadzorni odbor: Mary Kafre, Anna Zaic in T. Gorjanc. Zastopnice za ženski odtsek farme SNPJ: Theresa Gorjanc, Antonia Tomle in Josephine Vesel; za Clevelandsko federacijo SNPJ: Theresa Gorjanc in Leopoldina Vozel.

Seje se vršijo vsaki drugi petek v mesecu v čitalniških prostorih SDD na Waterloo Rd.

—NOVA DOBA

"Slovenske Sokolice" št. 442 SNPJ

Predsednica Frances Legat, podpredsednica Mary Hrvatin, tajnica Julia Zerovnik, 14919 Hale Ave., blagajničarka Ivanka Shiffrer, zapisničarica Cecelia Subel, za Klub društev SND in Sans Mary Somrak, za Federacijo SNPJ Julia Zerovnik, za farmski odbor SNPJ Ivanka Shiffrer, nadzornice: Mary Somrak, Slavka Sadecek in Mary Zorman.

Seje se vršijo vsaki ponedeljek v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

—NOVA DOBA

Slov. nar. dom na St. Clair Ave.

Charles Vrtovšnik, predsednik; Frank Plut, podpredsednik; John Tavcar, tajnik; Josephine Zakrajšek, blagajničarka; Josie Petrič, zapisničarica; namestniki: Cyril Rovnšek, Andrew Turkman, Andrej Tekavec, in Josephine Stwan; nadzorni odbor: John Pollock, John Centa, Anton Wapotič, Leon Poljšak in Frank Elersich; gospodarski odtsek: Frank Cesnik, predsednik, Joseph Okorn, zapisnikar, Frank Wirant, Janko N. Rogelj, Anthony Zakajšek, Joseph Filoit in Stanley Dolenc.

Seje direktorija se vršijo vsaki drugi tork v mesecu. Vsa korespondenca, tikajoča se SND, se naj pošlje na naslov: SND, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, O. Uradne ure so od 9.30 do 12. od 2. do 5.30 in od 7. do 9. zve. Ob sredah popoldne in ob nedeljah ni uradnih ur.

—NOVA DOBA

"Slov. moška zveza" št. 3

Predsednik Chas. Benevol, podpredsednik Anton Mavsar, tajnik Frank M. Perko, 1092 E. 174 St., IV 1-5658; blagajnik Joseph Hočvar, zapisnikar Jim Stopar, nadzorniki: Jim Kastelic, Joe Perušek, Martin Komachar; za Federacijo SMZ Anton Rudman in Martin Valetich.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Slov. domu na Holmes Ave. Asesment se pobira 24. in 25. v mesecu od 6. do 8. zve. v Slov. domu.

—NOVA DOBA

"Slov. moška zveza" št. 5

Predsednik John Sever, podpredsednik Frank Cesnik, tajnik-blagajnik Tony Krampel, 1003 E. 66 Pl., UT 1-8387; zapisnikar Frank Kuhar, nadzorni odbor: Frank Kuhar, Louis Erste, Frank Petkovšek; za Federacijo SMZ Frank Brancel, Louis Erste, Frank Brancel in Frank Petkovšek; za Klub društev SND in čitalnico John Sever.

Seje se vršijo vsako tretjo soboto v mesecu, dvorana št. 4, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

—NOVA DOBA

"Sv. Ane" št. 4 SDZ

Predsednica Julija Brezovar, 1173 E. 60 St., podpredsednica Jennie Stanonik, tajnica Jennie Suvak, 1415 E. 5

JANEZ JALEN

OVČAR MARKO

POVEST.

(Nadaljevanje)

Pa je malokdo slišal Podobarja, ker so večidel vsi gledali Tomaža, ki je namerjal Podlipniku in se narejal hudega: "Mica je moja. Jaz Mice ne dam. Z bičem ti bom hlače izprašil, Cena, če te naramam pod njenim oknom." In je odpeljal Mico na spredo hiše, se vrnil še po Ančko, Franco in Rozalko, plačal godce, in plesal sam s štirimi dekletki, jih vrtel okrog sebe, hodil pod njihovimi rokami, poprijemal z vsako roko po dve in dve za roke, poskakoval in bil s petami skupaj, da so zvenele podkvice kakor ostorge.

Plesalci so ga gledali, privzdigovali noge in mahali z rokami, dokle ni Tomaž odvedel deklet, po dve in dve na vsako stran, nazaj k mizi.

A FOUR-FOOTED FRIEND in a foreign land lends aid to the U. S. Marines. This is a picture which could have been taken almost anywhere and almost any time in the past ten years . . . there may very well be others like it taken in the next ten years . . . or more.

For in a time of unrest such as this, our country must be alert on many fronts—to keep the restless peace. This takes strength. Strength in manpower, strength in our national economy, represented by YOU!

For you are an important part of our country's economy. When you have a sturdy backlog of savings you are secure—and so is your country. And one of the best ways for you to build up and keep such security is by buying United States Defense Bonds—regularly. Your bonds and other forms of saving make you a solid, dependable citizen of an economically strong nation. And peace is only for the strong!

Buy Defense Bonds today . . . and buy them regularly through the Payroll Savings Plan where you work. Strengthen your own future and that of your country by saving your money through bonds.

HERE'S HOW E BONDS! NOW EARN MORE MONEY FOR YOU!

Now safe, sure U. S. Series E Defense Bonds pay an even better return than ever before . . . thanks to 3 brand-new money-earning features just announced by the U. S. Treasury.

1. Now every Series E Bond you buy begins earning interest after only 6 months. It earns 3%, compounded semiannually, when held to maturity. It reaches full maturity value earlier (9 years 8 months) and the interest it pays is now bigger at the start!
2. Every Series E Bond you own can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without your lifting a finger!
3. During the 10-year extension period, every unmaturing bond earns at the new, higher interest (average 3% compounded semiannually). Your original \$18.75 can now repay you \$33.67. \$37.50 pays back \$67.34. And so on.

Start now! Invest more savings in better-paying Series E Bonds—through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank.

**Peace is for the strong . . .
for peace and prosperity
save with U. S. Defense Bonds!**

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

Marko je preslišal in začel drugačen pogovor. Pa je bil razmišljen; v mislih se je še vedno pogovarjal z Ančko in krčma. Mu je zdela zakajena in dolgočasna. Odšel je domov obenem z Jomom in Vrbankom.

Konjar Tomaž pa je še ostal. Spomnil se je, da ni še zapil zadnje atake, tiste od pomladi, ko je v skok pognal konje od krniškega mosta proti Jezercem in ustrašoval za eno leto zverino, da se je morala umakniti v Srednji vrh, v svoje taborišče, ki ga bo še tudi razdejal, kadar bo suho in veter pravi.

Okrog polnoči je prinesel še Mežkov Joža svoj škant in je tako dobro pomagal Bovčanom, da so ga s sabo med godce vabili, in jih je zato Bajtnikova Mica ozmerjala.

In ni hotelo biti konca: "Drom pom na bas—"

Drobnege, suhega snega se je naletelo za dva prsta. Travo je pokril, strnišče pa ne. Pod hrasti je ostalo še kopno. Na cesti so ga hitro razvozili in v Rebri ga je vzelo popoldansko sonce.

Podlipnikov Cenek pa ni smel iz hiše ne v snegu ne v soncu, ker ga je glava bolela in trebul.

"Štruktlev si se preveč najedel," ga je tolažil ata.

"Saj sem jih komaj dobro pokusil," je ugovarjal Cenek.

"Nič ne maraj. Ko pridem nazaj, boš zdrav kakor riba."

"Kam pa spet greste, ata? Tako malokdaj ste doma."

"Pozimi bom doma, pozimi, Cenek. Sedaj pa moram še enkrat v kopnem pripeljati iz Trsta v Tržič, kjer imam že cele krade blaga, ki ga bo vozil pozimi Miha s sanmi čez Ljubelj v Celovec, da konji ne zastanejo in da bo več zaslужka. Priden bodi in mammo lepo ubogaj, pa pojdeš enkrat z nami."

Cenek se je pa prijel za glavo in ni nič odgovoril. Ata je odšel v kuhinjo.

"Anca! Kdaj se je Cenek tako prehladil?"

"Prehladil? Saj nič ne kašlja."

"Kaj pa naj bi mu bilo?"

"Že od poletja boleha jo ljudje za vročino. Stagnarjeva je umrla."

"Ko že prej ni bila zdrava."

"Bolj prav bi mi bilo, da bi ne šel od doma in me ne puščal same v takih skrbah."

Cena se je sprehodil po kuhinji: "Umri ne bo. Če mu pa le ne bi odleglo, pošlji v Tržič po padarja, po Venceljna Huša, ki zna zdraviti za vse doktorje. Se do bro poznava."

Ponoči je Cenek vso noč stokal in mama ni zatisnila očesa. Zjutraj niso vedeli, o čem bi govorili. Pa tako lepo jutro je bilo. Triglav je rdel v snegu in zarji, cesta je bila pomrzel in na dvoru so stali že vsi trije parizari zapreženi. Cena pa se je obiral in obiral, da so že konji neradi stali: "Kar poženita, vaju bom že dohitel," je ukazal in se še enkrat vrnil v hišo. Joža pa je držal in miril njegove konje, ki so hoteli za drugimi z dvora.

Stopil je k postelji in prijel fanta za roko: "No, Cenek, sedaj grem in ti bom nekaj prav lepega prinesel iz Trsta."

"Ata! Jaz sem bolan." Tako žalostno je izpregovoril Cenek, da se je vsem milo storilo.

"Pa ozdraviš in dorasteš," je bolj sam sebe tolažil Podlipnik kakor sina, "in bova prevozila še sveta. Zbogom, Cenek!"

"Srečno, ata!"

V veži je Cena še enkrat ustavila Anca: "Ali pa bi vendar ostal doma?"

"Bi. Pa ne maram, da bi ljudje rekli, kako sem navezan na otroka. Saj bom vozil, kakor za stavo."

Sedel je na voz in pognal "Hi!" Voz se ni premaknil. Udaril je z bičem. Konji so se bolj zmedli. Moral je v sedlo, da je odpeljal z dvora.

Mama in Ančka sta se molče spogledali: "Nesrečo vohajo konji." Ko je zginil parizar v stagi-

nah, sta se obe vrnili k Cenekovi postelji.

Cena je na cesti spet sedel na voz in z bičem pognal konje v tek. Pa ni malo udaril: "Mrhe!"

Pri Vrbju je dohitel prva dva voza. Sovražno je pogledal s snegom zapadle gore: "Ko bi bil Ljubelj kopen, bi ukazal pognati v Tržič in bi bil po jutrišnjem zvečer spet doma. Tako pa—"

Počil je z bičem. "Poženi, Miha! Se mudi, kakor se še nikoli ni."

Pred praznimi vozmi so se spenili konji. V Ljubljani Podlipnik ni hotel naložiti tovora, čeprav so mu ga ponujali: "Da nas sneg ne ujame," se je izgovarjal. Pre- nočeval pa je že prvo noč na Vrhnikih, ker se mu je mudilo kakor še nikoli ne.

Prav takrat, ko je ata na Vrhnikih konje izpregel, jih je doma v Krnicah Cenek v vročinskih blodnjah zapregel in pognal: "Hi!" Pa je moral voziti po strašno strmih klančih navzdol, ker ni konj vso noč nikoli več pognal, ampak jih samo ustavljal: "E!—Oha!" In je vrtel z roko, kakor bi hitel zavirati: "Zavri!—Zavri!" In spet: "Coklo, coklo pod kolesa!"

Po strašno grdo razvoženi cenji je moral voziti, ali pa po ledeni, ker je ukazoval: "Miha! Opri!" Pa si je hitro premislil: "Ne, ne, ne, ne! Steci, da te ne povozil." Potem se je voz prevrnil: "Naaa!" Razprostrl je roke: "Porežite vrvi in rešite konje!"

Proti jutru se je napol zave- del. Mama n Ančka sta bili objo- kani: "Zakaj pa vekata? Molita rajši, da ne bo ata povozilo, pot je tako ledena. Mi smo zvrnili in lisec se je ubil. Pa tako dobro je peljal."

(Dalje prihodnjič)

Vpliv opojnih pijač na človeka

Opojne pijače ene ali druge vrste so uživali ljudje že pred tisočletji in jih uživajo danes. Celotna primitivna ljudstva, ki še eksistirajo tu in tam, producirajo in uživajo opojne pijače. Ako bi bil alkohol strup, kakor ga označajo fanatični zagovorniki prohibicije, bi bil človeški rod že izginil s površja zemlje.

Dva ameriška znanstvenika, ki se intenzivno bavita s tem problemom, sodita, da se v Združenih državah poslužuje opojnih pijač okrog 51 milijonov oseb. Velika večina teh pa uživa opojne pijače zmerno. Med 51 milijoni pivec jih je samo 3 milijone, katere se more označiti za nezmerne pivec ali alkoholike; samo ti predstavljajo težak in včasih tragičen problem.

Zapadna Slovanska Zveza

GLAVNI URAD:
4676 WASHINGTON ST., DENVER 16, COLO.

je bila ustanovljena 5. julija 1908 na demokratični podlagi. Od leta do leta lepo napreduje ter že veliko let plačuje vse posmrtnine in dividende svojim članom samo z obrestmi, ki jih zasluži od investicij njenega premoženja. Zato še ni bila prisiljena zvišati lestvice za novopristopne člane.

V zadnjih štirih letih je plačala po \$5 dividende svojim članom za vsak tisoč dolarjev posmrtnine ali "endowment" zavarovalnine. Enako vsto bodo tudi letos prejeli člani, ki niso še dopolnili starost 70 let. Člani, ki so dopolnili starost 70 let, bodo pa letos prejeli po \$18 dividende za vsak \$1.000 zavarovalnine, kajti solventnost ZSZ je 138.89%. Umrljivosti v članstvu je samo 37.45% in obresti pa zasluži po 4 1/2% za vsakih \$100 premoženja.

Vse rojake in rojakinje se prijazno vabi za vstop v to nad-solventno domačo organizacijo. Za vsa pojasnila se obrnite na

MRS. JOHANNA V. MERVAR,
7801 Wade Park Ave., EX 1-0069;
MRS. ANTONIA TOMLE,
14823 Sylvia Ave., PO 1-3549,
ki ste predsednici clevelandskih društev,
ali pa direktno na gl. tajnika
ANTHONY JERSIN,
4676 Washington St., Denver 16, Colo.

Pristopnina je prosta in provizija za novopridobljene člane pa od \$5 do \$10 za vsakih \$1.000 novo vpisane zavarovalnine. Pristopite z vašo celotno družino še danes!

Različne vrste zavarovalnine do \$1.000 za otroke. V odraslem oddelku se zavaruje od 16. do 60. leta, po starosti, za \$250 do \$5.000. Izdajajo se različni certifikati kot: Celotno življenjski, 20-letno plačljivi in 20-letno "endowment". Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere vsako leto raste. Poleg posmrtnine, ako želite, se lahko zavarujete tudi za bolniško podporo, kakor tudi za razne operacije in poškodbe.

Mesečni prispevki (asesment) so urejeni po American Experience tabeli z 3 1/2% letnimi obrestmi.

Chicago, Ill.

BUSINESS OPPORTUNITY

Good Buy — BAKERY — Well established business 25 years. Selling due to illness. Fine location. Best offer. See to appreciate.

Hilltop 5-1873

Here is a good buy — CLEANING STORE including route. Well established business. Selling due to other interest. Good location Harlem and Grand. Best offer.

National 2-8060

Good Buy — TAVERN AND LIQUOR STORE. Good corner location. Established 7 years. Fine for couple. 4 room living quarters. Best offer. See to appreciate.

1959 W. 21st St.,
Virginia 7-9559

RESTAURANT — Woodlawn district. Fine opportunity for couple who know the business. Owner has other interests. Reasonable.

Dorchester 3-9814

MANUFACTURING BUSINESS BUILDING. Tool room, production machinery, stamping and wire specialties. Owner retiring on account of health.

Write Box 1390,
139 N. Clark, Chicago 2.

TAVERN, PACKAGE STORE AND BUILDING

2 apartments and 2 sleeping rooms on 2nd floor.
Income \$120 month.
4 room apartment downstairs with tavern connected.
80 ft. frontage.
Next to I. C. Roundhouse.
Must sell immediately at a reasonable price.
Good going business.
HOMewood 1143.
Ask for Stella.

FEMALE HELP WANTED

WONDERFUL OPPORTUNITY For 2 Young Women

SWITCHBOARD OPERATOR

Experience desirable
but not essential

CREDIT GIRL

Beginner Acceptable
Must be able to type
Famous Sears
Employee Benefits
SEE MR. INGRAHAM

Sears Roebuck & Co.

5938 W. CERMAK RD.
CICERO, ILL.

HELP WANTED MALE

MILLING MACHINE OPERATORS

Experienced and able to make own set-up
Own tools essential
Group Insurance
\$1.75 1/2 per hour to start
Bonus for night work
Call or see
MR. SLIEGER
STANDARD
PACKAGING CO.
1200 W. Fullerton Ave.
Diversey 8-4080

MAN WANTED

FOR

FLOOR COVERING SALES DEPT.

Experience not necessary
though desirable

WE WILL TRAIN
Our business is good. We have need of additional salesman.
Famous Sears
Employee Benefits
Inquire in person
SEE MR. INGRAHAM

Sears Roebuck & Co.

5938 W. CERMAK RD.
CICERO, ILL.

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

REAL ESTATE FOR SALE

MAYWOOD: Immediate possession BRICK BUNGALOW

Gas heat; 5 rooms and sun porch on 1st floor; 2 rooms up, one room 17x13 half finished. Complete kitchen in living and dining room. Kitchen cabinets, 2 car garage, 2 blocks from stores, transportation and schools. Ideal for large family. Priced for quick sale.
Tel. Filmore 4-3891

TWO 1/2 ACRE RESIDENTIAL HOMESITES — Midway between Glen Elyn and Lombard, in DuPage County; 1/2 block south of Roosevelt Rd. on Lawler Ave. Inquire of owner, Elsie Williams, Delaware 7-8723
1908 N. Clark, Chicago, Ill.

GRAYS LAKE — Substantial roomy new home, 2 bedrooms, economical gas heat, extra garage. Resort and suburban features. For active children or retired couple. Must sell. Asking \$13,700 near Route 45 and 120.
Call GRays Lake 3-3137

HELP WANTED

WANTED MAN OR WOMAN — For cooking and baking. Will take as partner, if qualified. Business established 15 years.
Call CAnal 6-9553

INVESTMENTS

Attention — Sincere Man, Woman — A beautiful suburban lot for sale. A NEW PROTESTANT CHURCH SCHOOL COMMUNITY is to be developed. Beginning immediately, which will appeal strongly to thousands of best people in the Chicago area. However, since some additional capital is needed to promote this rare Christian Community Development Project, we are going to give a \$2,000 lot to each of the first ten who advance a small amount of promotional capital to be repaid in limited time. For an appointment, address Box 765, Chicago 90, Ill. Call Austin 7-5561 after 5 p. m. Write or phone today.

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, baby, urgently need 3-1/2 room unfurnished apartment. Prefer Austin or Oak Park, or will take N. or N.W. Moderate rental.
INdependence 3-3979

RESPONSIBLE Mother and 2 children, school age, need 3-1/2 room unfurnished apartment. Any good location.
WHitehall 3-1601
between 11-4

RESPONSIBLE Couple (newlyweds) need 3-4 room unfurnished apartment. Prefer Northwest. Must be near Northwestern R.R. Moderate rental.
RODney 3-4400

4 RESPONSIBLE Adults need 5-6 room unfurnished apartment. 3 bedrooms. Must be Northside. Moderate rental.
STate 2-3241

RESPONSIBLE Couple, adult son, 10 year old child, need 5-6 room unfurnished heated apartment N. or N.W. 14 years present address. Moderate rental.
ROCKwell 2-4419

RESPONSIBLE Civil Service Employee for over 30 years, wife, need 3-1/2 room unfurnished heated apartment. No children or pets. Will decorate. Moderate rental.
RODney 3-3644

3 RESPONSIBLE Adults need 4-5 room unfurnished, 2 bedroom apartment. S.W. preferred. 14 years present address. Moderate rental.
HUdson 3-6583

YOU can be the woman of the year

PREPARE FOR NURSING — the most needed profession for women in a National Emergency

Talk to the Director of Nurses at your local hospital, or apply to a college or hospital School of Nursing.